UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

26 päivänä huhtikuuta 2012 *

EY 18 ja EY 56 artikla — Moottoriajoneuvot — Toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn ja sieltä lainatun ajoneuvon käyttäminen jäsenvaltiossa — Tämän ajoneuvon verottaminen viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa silloin, kun se otetaan käyttöön kansallisessa tieverkossa

Yhdistetyissä asioissa C-578/10–C-580/10,

joissa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvista ennakkoratkaisupyynnöistä, jotka Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaat) on esittänyt 12.11.2010 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 6., 8. ja 9.12.2010, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

Staatssecretaris van Financiën

vastaan

L. A. C. van Putten (C-578/10),

P. Mook (C-579/10) ja

G. Frank (C-580/10),

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit R. Silva de Lapuerta (esittelevä tuomari), E. Juhász, T. von Danwitz ja D. Šváby,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. M. Wissels ja J. Langer,

— Suomen hallitus, asiamiehenään J. Heliskoski,

— Euroopan komissio, asiamiehinään D. Maidani, L. Lozano Palacios ja R. Troosters,

kuultuaan julkisasiamiehen 1.12.2011 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat EY 18 ja EY 56 artiklan tulkintaa.

2 Nämä pyynnöt on esitetty asioissa, joissa asianosaisina ovat yhtäältä Staatssecretaris van Financiën (Alankomaiden valtiovarainministeriön valtiosihteeri) ja toisaalta L. A. C. van Putten, P. Mook ja G. Frank ja joka koskee vastaajille sen johdosta annettuja jälkiveropäätöksiä, että he olivat käyttäneet lyhyen aikaa ajoneuvoja, jotka he olivat saaneet vastikkeetta käyttöönsä toisessa jäsenvaltiossa asuvilta luonnollisilta henkilöiltä, eivätkä olleet tällöin maksaneet henkilöauto- ja moottoripyöräveroa (jäljempänä autovero).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Perustamissopimuksen 67 artiklan [Amsterdamin sopimuksella kumottu artikla] täytäntöönpanosta 24.6.1988 annetun neuvoston direktiivin 88/361/ETY (EYVL L 178, s. 5) 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on poistettava jäsenvaltioissa asuvien henkilöiden välisiä pääomanliikkeitä koskevat rajoitukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäljempänä olevien säännösten soveltamista. Tämän direktiivin täytäntöönpanon helpottamiseksi pääomanliikkeet luokitellaan liitteessä I olevan nimikkeistön mukaisesti.”

4 Direktiivin 88/361 liitteessä I lueteltujen pääomanliikkeiden joukossa ovat tämän liitteen otsikon XI alla mainitut henkilökohtaiset pääomanliikkeet, joita ovat muun muassa lainat, lahjat ja perinnöt.

Kansallinen oikeus

5 Henkilöautojen ja moottoripyörien verosta vuonna 1992 annetun lain (Wet op de belasting van personenauto’s en motorrijwielen 1992; Stb. 1992, nro 709; jäljempänä vuoden 1992 laki) 1 §:n 1 momentissa säädetään, että autoveroa kannetaan henkilöautoista ja moottoripyöristä.

6 Vuoden 1992 lain 1 §:n 2 ja 5 momentin mukaan autoverovelvollisuus syntyy silloin, kun ajoneuvo rekisteröidään Alankomaiden ajoneuvorekisteriin. Tilanteessa, jossa Alankomaissa rekisteröimätön henkilöauto tai moottoripyörä annetaan Alankomaissa asuvan luonnollisen henkilön tai sinne sijoittautuneen oikeushenkilön käyttöön, verovelvollisuus syntyy, kun moottoriajoneuvo otetaan käyttöön Alankomaiden tieverkossa tässä laissa tarkoitetulla tavalla.

7 Vuoden 1992 lain 5 §:n 2 momentissa säädetään, että rekisteröimättömän henkilöauton tai rekisteröimättömän moottoripyörän vero kannetaan siltä, jonka käytössä moottoriajoneuvo tosiasiallisesti on.

8 Vuoden 1992 lain 9 §:n 1 momentin mukaan henkilöauton veroprosentti on, laissa lueteltuja vähennyksiä ja lisäyksiä lukuun ottamatta, 45,2 prosenttia kyseisen auton nettomääräisestä luettelohinnasta. Kyseisellä luettelohinnalla tarkoitetaan valmistajan tai maahantuojan jälleenmyyjälle suosittelemaa hintaa ilman liikevaihtoveroa.

9 Uusien ajoneuvojen nettomääräinen luettelohinta määräytyy sen päivän mukaan, jona ajoneuvolle on annettu rekisteritunnus Alankomaissa. Käytettyjen ajoneuvojen nettomääräinen luettelohinta määräytyy sen päivän mukaan, jona ajoneuvo on otettu käyttöön Alankomaissa tai sen ulkopuolella.

10 Pääasioissa sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetään, että kun Alankomaiden tieverkossa otetaan käyttöön Alankomaissa rekisteröimätön henkilöauto tai moottoripyörä, joka on annettu Alankomaissa asuvan luonnollisen henkilön tai sinne sijoittautuneen oikeushenkilön käyttöön, autovero lasketaan käytetyn ajoneuvon nettomääräisen luettelohinnan perusteella.

11 Käytetystä henkilöautosta kannettavan autoveron osalta otetaan huomioon sen ajanjakson pituus, jona henkilöautoa on jo käytetty, alentamalla veron määrää tietyllä prosenttimäärällä. Vero oli maksettava 1.2.2007 asti yhdessä erässä lopullisella tavalla ilman, että sitä oli mahdollista saada palautetuksi, ja näin oli siinäkin tapauksessa, että kyseistä ajoneuvoa ei enää käytetty Alankomaiden tieverkossa tietyn ajan jälkeen.

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Van Putten ja Mook ovat Alankomaiden kansalaisia. Frank on Saksan kansalainen. He kaikki asuivat Alankomaissa pääasioissa kyseessä olevien tosiseikkojen tapahtuma-aikana.

13 Tarkastuksen yhteydessä Belastingdienstin (Alankomaiden verohallinto) virkamiehet totesivat, että pääasioiden vastaajat olivat kuljettaneet Alankomaiden tieverkossa toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjä ajoneuvoja eivätkä olleet maksaneet autoveroa. Tämän seurauksena heille ilmoitettiin, että myöhemmin tehtävän tarkastuksen yhteydessä heidät määrättäisiin jälkiverotuspäätöksellä maksamaan kyseinen autovero.

14 Uuden tarkastuksen yhteydessä pääasioiden vastaajat tavattiin kuljettamassa ajoneuvoa samoissa olosuhteissa.

15 Tämän johdosta van Putten määrättiin jälkiverotuspäätöksellä maksamaan veroa 5 955 euroa, Mook 1 859 euroa ja Frank 6 709 euroa. Belastingdienst hylkäsi asianomaisten tekemän oikaisuvaatimuksen. Belastingdienst katsoi, että pääasioiden vastaajat olivat käyttäneet ajoneuvojaan vuoden 1992 lain 1 §:n 5 momentissa tarkoitetulla tavalla siten, että käyttöönoton yhteydessä syntyy autoverovelvollisuus tämän lain 9 §:n mukaisesti. Lisäksi jälkiverotuspäätökset on tehty ennen 1.2.2007, joten pääasioiden vastaajilta on kannettu vero ottamatta huomioon ajoneuvojen käyttöaikaa.

16 Pääasioiden vastaajien nostamat kanteet hylättiin perusteettomina, ja vastaajat valittivat Gerechtshof te ’s-Hertogenboschiin (’s-Hertogenboschin muutoksenhakutuomioistuin). Muutoksenhakutuomioistuin hyväksyi valittajien vaatimukset ja kumosi Belastingdienstin tekemät päätökset sekä jälkiverotuspäätökset. Muutoksenhakutuomioistuimen ratkaisun mukaan jälkiverotuspäätökset muodostavat esteen EY 18 artiklassa taatulle oikeudelle liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltion alueella.

17 Staatssecretaris van Financiën valitti ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen Gerechtshof te ’s-Hertogenboschin käsiteltävinä olevissa asioissa tekemistä ratkaisuista. Se katsoo, että pääasioissa kyseessä olevien tapausten olennaiset osatekijät rajoittuvat yhden ainoan jäsenvaltion eli Alankomaiden sisälle eivätkä ne siten kuulu EY 18 artiklan soveltamisalaan.

18 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan unionin tuomioistuin on oikeuskäytännössään jo lausunut autoveron yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa, mutta näissä tilanteissa on ollut kyse työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta, sijoittautumisvapaudesta tai palveluiden tarjoamisen vapaudesta.

19 Pääasioissa on kuitenkin kyse luonnollisista henkilöistä, jotka asuvat Alankomaissa ja jotka käyttävät siellä yksityisiin tarkoituksiinsa toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjä ajoneuvoja, jotka toisessa jäsenvaltiossa asuvat luonnolliset henkilöt, joihin heillä on sukulaisuus- tai ystävyyssuhde, ovat antaneet vastikkeetta heidän käyttöönsä.

20 Näin ollen Hoge Raad der Nederlanden on päättänyt lykätä näiden kolmen asian ratkaisua ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

Asia C-578/10:

”Onko, kun otetaan huomioon [EY 18 artikla], kysymyksessä yhteisön oikeudessa säännelty tilanne, jos jäsenvaltio kantaa veroa auton käyttöönotosta jäsenvaltion tieverkossa siinä tapauksessa, että auto on rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa, auto on saatu lainaan tuossa toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä ja ensiksi mainitussa jäsenvaltiossa asuva henkilö liikkuu autolla kyseisen jäsenvaltion alueella?”

Asia C-579/10:

”Onko, kun otetaan huomioon [EY 18 artikla], kysymyksessä yhteisön oikeudessa säännelty tilanne, jos jäsenvaltio kantaa veroa auton käyttöönotosta jäsenvaltion tieverkossa siinä tapauksessa, että auto on rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa, auto on saatu lainaan tuossa toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä ja ensiksi mainitussa jäsenvaltiossa asuva henkilö liikkuu autolla yksityisissä tarkoituksissa kyseisen jäsenvaltion ja toisen jäsenvaltion välillä?”

Asia C-580/10:

”Onko, kun otetaan huomioon [EY 18] artikla, kysymyksessä yhteisön oikeudessa säännelty tilanne, jos jäsenvaltio kantaa veroa auton käyttöönotosta jäsenvaltion tieverkossa siinä tapauksessa, että auto on rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa, auto on saatu lainaan tuossa toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä ja ensiksi mainitussa jäsenvaltiossa asuva henkilö, joka on kuitenkin toisen jäsenvaltion kansalainen, liikkuu autolla kyseisen jäsenvaltion alueella?”

21 Unionin tuomioistuimen presidentin 1.2.2011 antamalla määräyksellä asiat C-578/10–580/10 yhdistettiin kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Alustavia huomioita

22 Kysymyksillään, jotka on syytä tutkia yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, sovelletaanko, kun otetaan huomioon EY 18 artikla, unionin oikeutta siinä tapauksessa, että jäsenvaltio kantaa siellä asuvilta henkilöiltä veroa auton käyttöönotosta jäsenvaltion tieverkossa, kun mainittu henkilö liikkuu ajoneuvolla ainoastaan jäsenvaltion alueella tai siellä ja toisen jäsenvaltion alueella ja kun ajoneuvo on rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa ja se on saatu lainaan tässä toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä.

23 Tässä yhteydessä on huomattava, että vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on muodollisesti rajoittanut kysymyksensä koskemaan vain EY 18 artiklan tulkintaa, tämä seikka ei estä unionin tuomioistuinta esittämästä sille kaikkia unionin oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat

olla hyödyllisiä kansallisen tuomioistuimen arvioidessa käsiteltävänään olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko kansallinen tuomioistuin viitannut niihin kysymyksissään (ks. vastaavasti asia C-251/06, ING. AUER, tuomio 8.11.2007, Kok., s. I-9689, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Näin on siksi, että esitetyt kysymykset on ratkaistava kaikkien niiden perustamissopimuksen ja johdetun oikeuden säännösten ja määräysten perusteella, joilla saattaa olla merkitystä esitetyn ongelman kannalta (ks. asia 137/84, Mutsch, tuomio 11.7.1985, Kok., s. 2681, Kok. Ep. VIII, s. 319, 10 kohta).

25 Lisäksi on otettava huomioon, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan pääasioiden vastaajat ovat joutuneet maksamaan veron täyden määrän, jossa ei ole otettu huomioon ajoneuvon todellista käyttöaikaa Alankomaiden tieverkostossa, eikä vastaajilla ole ollut oikeutta vapautukseen tästä verosta tai sen palautukseen.

26 Esitetyt kysymykset olisi siten ymmärrettävä niin, että niillä halutaan ratkaisu siitä, voidaanko unionin oikeutta tulkita siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan siellä asuvilta henkilöiltä, jotka ovat lainanneet toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn ajoneuvon tässä toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä, kannetaan otettaessa ajoneuvo käyttöön jäsenvaltion tieverkossa täysimääräisenä vero, joka on siellä yleensä maksettava ajoneuvon rekisteröinnin yhteydessä, siten, ettei veron määrässä oteta huomioon ajoneuvon käyttöaikaa jäsenvaltion tieverkossa ja ettei kyseisillä henkilöillä ole oikeutta vapautukseen tästä verosta tai sen palautukseen.

Pääomien vapaa liikkuvuus

27 Unionin oikeussäännöistä, joilla voi olla merkitystä pääasioiden tosiseikkojen kannalta, on todettava, että näissä tapauksissa verovelvollisuuden synty ei ole perustunut siihen, että pääasioiden vastaajat olisivat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, vaan siihen, että he ovat käyttäneet Alankomaissa asuvina henkilöinä Alankomaiden tieverkossa autoa, joka on rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa ja lainattu heille.

28 Eri jäsenvaltioissa asuvien henkilöiden välisiä lainoja tutkittaessa on ensiksi tarkasteltava EY 56 artiklan soveltamisalaa. Tästä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä on vakiintuneesti todettu, että vaikka perustamissopimuksessa ei määritellä mainitun artiklan 1 kohdassa tarkoitettua pääomanliikkeiden käsitettä ja vaikka direktiivi 88/361 onkin annettu ETY:n perustamissopimuksen 69 artiklan ja 70 artiklan 1 kohdan nojalla (ETY:n perustamissopimuksen 67–73 artikla on korvattu EY:n perustamissopimuksen 73 b–73 g artiklalla, joista puolestaan on tullut EY 56–EY 60 artikla), sen liitteessä I olevalla nimikkeistöllä on ohjeellista arvoa, minkä osalta on selvää, että liitteen johdannon kolmannen kohdan mukaan siinä olevassa nimikkeistössä ei esitetä pääomanliikkeiden käsitettä tyhjentävästi (ks. mm. asia C-318/07, Persche, tuomio 27.1.2009, Kok., s. I-359, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; asia C-182/08, Glaxo Wellcome, tuomio 17.9.2009, Kok., s. I-8591, 39 kohta; asia C-35/08, Busley ja Cibrian Fernandez, tuomio 15.10.2009, Kok., s. I-9807, 17 kohta ja asia C-25/10, Missionswerk Werner Heukelbach, tuomio 10.2.2011, Kok., s. I-497, 15 kohta).

29 Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut, perinnöt ja lahjoitukset, jotka kuuluvat direktiivin 88/361 liitteessä I olevan otsikon XI ”Henkilökohtaiset pääomanliikkeet” alaan, ovat EY 56 artiklassa tarkoitettuja pääomanliikkeitä niitä tapauksia lukuun ottamatta, joiden kaikki osatekijät rajoittuvat yhden ainoan jäsenvaltion sisälle (ks. asia C-450/09, Schröder, tuomio 31.3.2011, Kok., s. I-2497, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Sama koskee direktiivin liitteen I saman otsikon alaan kuuluvia lainoja.

30 Pääasioiden kaltaisissa tapauksissa on selvää, että ajoneuvon omistajan ja sen käyttäjän välisen oikeussuhteen olennaiset osatekijät eivät rajoitu yhden ainoan jäsenvaltion sisälle, vaikka pääasioissa kyseessä oleva kansallinen säädös kohdistuukin ainoastaan henkilöihin, jotka asuvat Alankomaissa.

Siellä asuvien henkilöiden, jotka käyttävät moottoriajoneuvoa kansallisessa tieverkossa, on maksettava autoveroa, vaikka ajoneuvoa on käytetty vain lyhyen aikaa ja kyseessä on siellä asuvien ja toisessa jäsenvaltiossa asuvien henkilöiden välinen vastikkeeton laina, joka koskee tässä toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjä ajoneuvoja.

31 Seuraavaksi on tarkasteltava, voidaanko kaikissa pääasioissa kyseessä oleva oikeussuhde, nimittäin ajoneuvon vastikkeeton lainaaminen jäsenvaltiosta toiseen, katsoa EY 56 artiklassa tarkoitetuksi pääomanliikkeeksi ja erityisesti direktiivin 88/361 liitteen I otsikon XI alaan kuuluvaksi lainaksi.

32 Tässä yhteydessä on ensiksi todettava, että lainojen on vahvistettu kuuluvan edellä mainitun otsikon alaan täsmentämättä sitä, ovatko ne vastikkeellisia vai vastikkeettomia, tai myöskään niiden erityistä tarkoitusta.

33 Oikeuskäytännössä on jo todettu lahjoista, että sen määrittämiseksi, kuuluuko jäsenvaltion tiettyjä toimia koskeva verokohtelu pääomien vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten soveltamisalaan, ei ole tehtävä eroa rahana ja tavaroina suoritettujen toimien välillä (ks. em. asia Persche, tuomion 26 kohta).

34 Lopuksi siitä, että direktiivin 88/361 liitteen I otsikon XI alla mainitaan perinnöt ja erityisjälkisäädökseen perustuvat suoritukset, ilmenee, ettei vastikkeettomuus sinänsä estä toimen luokittelua EY 56 artiklassa tarkoitetuksi pääomanliikkeeksi.

35 Lisäksi moottoriajoneuvon antaminen vastikkeetta käyttöön muodostaa edun, jolla on tietty taloudellinen arvo, joka vastaa samantyyppisen samaksi ajaksi vuokratun moottoriajoneuvon käytöstä aiheutuvia kustannuksia.

36 Tästä seuraa, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 31 kohdassa todennut, että moottoriajoneuvon vastikkeettomassa lainaamisessa jäsenvaltiosta toiseen on kyse EY 56 artiklassa tarkoitetusta pääomanliikkeestä.

Pääomien vapaan liikkuvuuden rajoituksen olemassaolo ja rajoituksen mahdollinen oikeutus

37 Aluksi on muistutettava, että tiettyjä käsiteltävinä olevien asioiden kannalta merkityksettömiä poikkeuksia lukuun ottamatta moottoriajoneuvojen verotusta ei ole yhdenmukaistettu Euroopan unionin tasolla. Jäsenvaltiot saavat siis vapaasti käyttää verotusvaltaansa ajoneuvojen alalla, kunhan ne tätä toimivaltaansa käyttäessään noudattavat unionin oikeutta (ks. asia C-451/99, Cura Anlagen, tuomio 21.3.2002, Kok., s. I-3193, 40 kohta; asia C-464/02, komissio v. Tanska, tuomio 15.9.2005, Kok., s. I-7929, 74 kohta; yhdistetyt asiat C-151/04 ja C-152/04, Nadin ja Nadin-Lux, tuomio 15.12.2005, Kok., s. I-11203, 40 kohta; asia C-232/03, komissio v. Suomi, tuomio 23.2.2006, Kok., s. I-27*, 46 kohta; asia C-242/05, van de Coevering, määräys 27.6.2006, Kok., s. I-5843, 23 kohta; asia C-42/08, Ilhan, määräys 22.5.2008, Kok., s. I-83*, 17 kohta ja asia C-364/08, Vandermeir, määräys 24.10.2008, Kok., s. I-8087, 22 kohta).

38 Vuoden 1992 lain mukaan velvollisuus autoveron maksamiseen syntyy Alankomaissa rekisteröimättömien henkilöajoneuvojen tai moottoripyörien, jotka on annettu tässä jäsenvaltiossa asuvien henkilöiden käyttöön, osalta silloin, kun ne otetaan käyttöön Alankomaiden tieverkossa. Tämä vero kannetaan siltä henkilöltä, jonka käytössä ajoneuvo tosiasiallisesti on.

39 Käyttölainan olennainen osatekijä on mahdollisuus käyttää lainattua esinettä, joten on todettava, että pääasioissa kyseessä oleva kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään Alankomaissa asuville henkilöille velvollisuus maksaa veroa silloin, kun toisessa jäsenvaltiossa rekisteröity ajoneuvo otetaan käyttöön

Alankomaiden tieverkossa, mukaan lukien tilanteet, joissa ajoneuvo on lainattu vastikkeetta toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä, johtaa rajat ylittävien vastikkeettomien moottoriajoneuvoja koskevien käyttölainojen verotukseen.

40 Toisaalta kuitenkaan moottoriajoneuvon vastikkeetonta käyttöä koskevat lainat eivät ole kyseisen veron alaisia, mikäli niiden kohteena on Alankomaissa rekisteröity ajoneuvo. Tällainen vähintäänkin ilmeinen lainatun ajoneuvon rekisteröintivaltiosta riippuva ero kohtelussa on omiaan vähentämään näiden rajat ylittävien pääomanliikkeiden houkuttelevuutta, koska se voi saada Alankomaissa asuvat henkilöt luopumaan ottamasta vastaan lainaksi toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä tässä toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn ajoneuvon. EY 56 artiklassa tarkoitettuja pääomanliikkeiden rajoituksia ovat nimittäin muun muassa jäsenvaltion toteuttamat sellaiset toimenpiteet, joiden vuoksi sen alueella asuvat henkilöt voivat olla vähemmän halukkaita ottamaan lainaa tai tekemään sijoituksia toisissa jäsenvaltioissa (ks. asia C-478/98, komissio v. Belgia, tuomio 26.9.2000, Kok., s. I-7587, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

41 Tällainen kansallinen lainsäädäntö muodostaa näin ollen EY 56 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun pääomien vapaan liikkuvuuden rajoituksen.

42 On kuitenkin tutkittava, onko kohtelussa todellisuudessa eroa, ja mikäli näin on, onko kohtelun eroavaisuus kuitenkin pääomien vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten mukaista.

43 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan syrjintäkiellon periaate, perustuupa se EY 12 artiklaan tai EY 39, EY 43 tai EY 56 artiklaan, edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla ja että erilaisia tapauksia ei kohdella samalla tavalla (ks. vastaavasti asia C-155/09, komissio v. Kreikka, tuomio 20.1.2011, Kok., s. I-65, 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 Näin ollen on ensinnäkin tutkittava, onko pääasioiden kaltainen tilanne, jossa Alankomaissa asuva henkilö käyttää hänen käyttöönsä vastikkeetta annettua Alankomaissa rekisteröityä ajoneuvoa Alankomaiden tieverkossa, objektiivisesti katsottuna rinnastettavissa tilanteeseen, jossa Alankomaissa asuva henkilö käyttää samoin edellytyksin jossain toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityä ajoneuvoa. Mikäli nämä tilanteet ovat keskenään rinnastettavissa, on seuraavaksi tutkittava, onko tilanteita kohdeltu keskenään samalla lailla tai, mikäli kohtelussa on eroja, onko kohtelun eroavaisuus oikeutettu jonkin yleistä etua koskevan pakottavan syyn perusteella, ja lopuksi, onko kyseinen toimenpide suhteellisuusperiaatteen mukainen.

45 Vaikka on totta, että Alankomaissa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajat ovat jo maksaneet autoveron silloin, kun ajoneuvo on rekisteröity Alankomaiden ajoneuvorekisteriin, näitä ajoneuvoja on periaatteessa kuitenkin tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa tämän jäsenvaltion alueella tai niitä tosiasiassa käytetään vakinaisesti pääasiassa siellä.

46 Oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio voi asettaa rekisteröintiveron ajoneuvolle, joka on rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa, kun mainittua ajoneuvoa on tarkoitus käyttää vakinaisesti lähinnä ensimmäisen jäsenvaltion alueella tai kun sitä tosiasiassa käytetään tällä tavalla (ks. mm. em. asia Cura Anlagen, tuomion 42 kohta; em. asia komissio v. Tanska, tuomion 75–78 kohta; em. yhdistetyt asiat Nadin ja Nadin-Lux, tuomion 41 kohta; em. asia komissio v. Suomi, tuomion 47 kohta; em. asia van de Coevering, määräyksen 24 kohta ja em. asia Vandermeir, määräyksen 32 kohta).

47 Jos sitä vastoin nämä edellytykset eivät täyty, toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyllä ajoneuvolla on heikompi yhteys ensimmäiseen jäsenvaltioon, jolloin kyseessä olevalle rajoitukselle on esitettävä jokin muu perustelu (ks. em. asia komissio v. Tanska, tuomion 79 kohta; em. asia komissio v. Suomi, tuomion 48 kohta; em. asia van de Coevering, määräyksen 26 kohta ja em. asia Vandermeier, määräyksen 33 kohta).

48 Ennakkoratkaisupyynnöistä ilmenee, että pääasioiden vastaajat olivat joutuneet maksamaan autoveron täyden määrän, jota laskettaessa ei ollut otettu huomioon kyseisten ajoneuvojen käyttöaikaa, eikä ajoneuvoja käyttäneillä henkilöillä ole ollut oikeutta vapautukseen tästä verosta tai sen palautukseen. Unionin tuomioistuimelle toimitetuista asiakirjoista ei kuitenkaan käy ilmi, onko kyseisiä ajoneuvoja tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa Alankomaissa tai käytetäänkö niitä tosiasiassa vakinaisesti pääasiassa siellä.

49 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on siis arvioida pääasiassa kyseessä olevien lainojen kesto ja lainaksi annettujen ajoneuvojen tosiasiallisen käytön luonne (ks. vastaavasti em. asia van de Coevering, määräyksen 25 kohta).

50 Jos siis pääasioissa kyseessä olevia Alankomaissa rekisteröimättömiä ajoneuvoja on tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa Alankomaissa tai jos niitä tosiasiassa käytetään vakinaisesti pääasiassa siellä, Alankomaissa asuvan henkilön, joka käyttää vastikkeetta tällaista ajoneuvoa, ja sellaisen henkilön, joka käyttää kyseisessä jäsenvaltiossa rekisteröityä ajoneuvoa samoin edellytyksin, kohtelussa ei ole tosiasiallista eroa, koska viimeksi mainitusta ajoneuvosta, jota on myös tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa Alankomaissa, on jo kannettu autovero silloin, kun se on rekisteröity Alankomaiden ajoneuvorekisteriin.

51 Näin ollen velvollisuus maksaa autovero silloin, kun Alankomaissa rekisteröimätön ajoneuvo otetaan käyttöön Alankomaiden tieverkossa, olisi oikeutettu samoin kuin edellä 46 kohdassa mainittu vero, joka kannetaan silloin, kun ajoneuvo rekisteröidään Alankomaissa, jos tässä verossa otetaan käyttöönottohetken mukaisesti huomioon ajoneuvon arvon aleneminen, kuten vaikuttaisi olevan vuoden 1992 laissa.

52 Jos sitä vastoin, kuten tämän tuomion 47 kohdasta käy ilmi, pääasioissa kyseessä olevia ajoneuvoja ei ole tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa Alankomaissa tai jos niitä ei tosiasiassa käytetä vakinaisesti pääasiallisesti siellä, kyseessä on edellä 50 kohdassa mainittujen henkilöryhmien erilainen kohtelu ja kyseessä olevat säännökset eivät ole oikeutettuja. Tässä tilanteessa kyseisten ajoneuvojen yhteys Alankomaiden alueeseen olisi liian heikko oikeuttamaan sellaisen veron kantamisen, joka tavallisesti kannetaan silloin, kun ajoneuvo rekisteröidään Alankomaissa.

53 Jos oletetaan, että tällainen erilainen kohtelu voitaisiin oikeuttaa jonkin yleistä etua koskevan pakottavan syyn perusteella, kyseisen veron on lisäksi oltava suhteellisuusperiaatteen mukainen (ks. vastaavasti em. asia van de Coevering, määräyksen 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

54 Koska ennakkoratkaisupyynnöstä ei käy ilmi, onko pääasioissa kyseessä olevia ajoneuvoja tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa Alankomaissa tai käytetäänkö niitä tosiasiassa vakinaisesti pääasiassa siellä, ja koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin sekä Alankomaiden hallitus eivät ole esittäneet muita yleistä etua koskevia pakottavia syitä, jotka oikeuttaisivat kyseisen rajoituksen, on syytä todeta, että EY 56 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan siellä asuvilta henkilöiltä, jotka ovat lainanneet toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn ajoneuvon tässä toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä, kannetaan otettaessa ajoneuvo käyttöön jäsenvaltion tieverkossa täysimääräisenä vero, joka on siellä yleensä maksettava ajoneuvon rekisteröinnin yhteydessä, siten, ettei veron määrässä oteta huomioon ajoneuvon käyttöaikaa jäsenvaltion tieverkossa ja ettei kyseisellä henkilöllä ole oikeutta vapautukseen tästä verosta tai sen palautukseen, kun kyseistä ajoneuvoa ei ole tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella eikä sitä tosiasiassa käytetä vakinaisesti pääasiassa siellä.

55 Pääasiat kuuluvat EY 56 artiklan soveltamisalaan, joten ei ole tarpeen lausua EY 18 artiklan tulkinnasta.

56 Edellä todetun perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että EY 56 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan siellä asuvilta henkilöiltä, jotka ovat lainanneet toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn ajoneuvon tässä toisessa jäsenvaltiossa asuvalta

henkilöltä, kannetaan otettaessa ajoneuvo käyttöön jäsenvaltion tieverkossa täysimääräisenä vero, joka on siellä yleensä maksettava ajoneuvon rekisteröinnin yhteydessä, siten, ettei veron määrässä oteta huomioon ajoneuvon käyttöaikaa jäsenvaltion tieverkossa ja ettei kyseisellä henkilöllä ole oikeutta vapautukseen tästä verosta tai sen palautukseen, kun kyseistä ajoneuvoa ei ole tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella eikä sitä tosiasiassa käytetä vakinaisesti pääasiassa siellä.

Oikeudenkäyntikulut

57 Pääasioiden asianosaisten osalta asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

EY 56 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan siellä asuvilta henkilöiltä, jotka ovat lainanneet toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn ajoneuvon tässä toisessa jäsenvaltiossa asuvalta henkilöltä, kannetaan otettaessa ajoneuvo käyttöön jäsenvaltion tieverkossa täysimääräisenä vero, joka on siellä yleensä maksettava ajoneuvon rekisteröinnin yhteydessä, siten, ettei veron määrässä oteta huomioon ajoneuvon käyttöaikaa jäsenvaltion tieverkossa ja ettei kyseisellä henkilöllä ole oikeutta vapautukseen tästä verosta tai sen palautukseen, kun kyseistä ajoneuvoa ei ole tarkoitus käyttää vakinaisesti pääasiassa ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella eikä sitä tosiasiassa käytetä vakinaisesti pääasiassa siellä.

Allekirjoitukset